

Het ontdekken van 'God' (2)

Ik kijk terug op mijn leven:

Allereerst de vanzelfsprekendheid met betrekking tot de beeldvorming en de beschrijving van God. Door mijn ouders, op de zondagsschool, op school en in de kerk.

Vervolgens proberen, oefenen in het aanspreken van God, via het opzeggen van gebedjes, waarbij je op een gegeven leeftijd zelf je eigen zinnen mocht bedenken.

Het was het **bidden met een boodschappenlijstje voor God**. Waar Hij allemaal voor moest zorgen. Dat waren vooral dingen waar ik zelf geen zeggenschap over had, of wat ik zelf niet kon waarmaken.

Maar, **via het vergeef ons 'het boze dat ik heb gedaan', gaf dat allemaal wel een goed gevoel.**

En toch raakte ik ook vertrouwd met het feit, dat **niet alles gebeurde wat ik in het gebed genoemd had.**

Eerst puzzelt dat, later het gevoel dat het toch anders moest zijn dan ik (en mijn ouders) dacht(en).

Ja, en zo ga je toch op zoektocht.

Eerst met het gevoel, dat de dingen die gebeuren onder zeggenschap van iemand buiten je plaatsvinden.

En gaandeweg kom je toch steeds dichterbij je zelf...

Ik zie bij mezelf twee ontwikkelingen:

Aan de ene kant de ontdekking, dat het **praten met God** ('bidden') eigenlijk **niets anders is dan een praten met jezelf, terwijl je doet alsof het met iemand anders is**. Misschien ga je daarmee wel de confrontatie met jezelf uit de weg. En daardoor durf je misschien wat meer te zeggen.

Maar ook **het besef, dat je eigenlijk al je vragen en je problemen door die iemand anders wilt laten oplossen. God voor je eigen karretjes spannen.**

Aan de andere kant waren en zijn er toch ook ervaringen, die ik 'overstijgend' noem. Niet in te passen in mijn eigen logica.

Soms plotseling, soms heel overstijgend, heel persoonlijk geraakt zijn.

In soms heel gewone dingen. In een gesprek, in de natuur. Overstijgend niet alleen in termen van positieve dingen, maar soms ook in heel negatieve of verdrietige zaken.

Vaak via een contact met iemand anders, en soms in de confrontatie met mezelf.

Soms benoemd als **'inzicht'**, zo van **'er gaat mij een licht op'**, soms ook als **'aha- Erlebnis'**.

Soms ook als **'thuis-gevoel'** (noem het maar geborgenheid of 'basic-trust').

Ik kom het bij mezelf tegen, maar ontdek het ook bij anderen.

Ik kan daar een psychologische verklaring voor geven, ik kan er ook een 'huis-tuin-en-keuken-verklaring' voor geven.

En toch... **ik kan het scharen onder ervaringen, die niet met verstand of logica uit te leggen zijn.**

Ja, en parallel daarmee gaat de ontdekking, dat **ik alleen goed met de bijbelse verhalen om kan gaan, als ik die ook zie in het licht van menselijke verhalen.**

Dus **verhalen van mensen, die iets meemaken en proberen daar achteraf (!) woorden voor te vinden.**

Dan wordt mij ook duidelijk, dat ik **het woordje 'God' niet kan en wil verbinden met al die gruwelijke verhalen, die er meer in het teken staan van 'overwinnen ten koste van...' en om mensen te verheerlijken dan om iets goeds van God te zeggen.**

Daarnaast komen gaandeweg de verhalen, momenten soms aan het licht, waarin het niet gaat over de sterke en machtige mensen, maar over de kleine, zwakke, gehandicapte, niet in tel zijnde medemens.

Een zoektocht met ruimte om je te laten raken door de verhalen.

Ruimte om jezelf te herkennen, zowel in de stoere verhalen als in de confrontatie met je eigen behoeftes.

Zo gaandeweg vindt bij mij de invulling plaats van het woordje 'God' als verlegenheidswoord voor overstijgende ervaringen, die zowel iets met 'licht' (ontdekking en inzicht) als met 'warmte' (liefde en geborgenheid) te maken hebben.

Midden in een ontmoeting, gesprek of situatie kan er iets plaats vinden van een 'openbaring'. Dat is een ouderwets woord voor het 'zien', voor de 'ontdekking' . Weer zo'n mooi woord: 'ontdekking': letterlijk van (be)dekking ontdaan. Iets komt in en aan het licht... Dat gaat dan vaak gepaard met een bijzonder gevoel, niet passend bij normale verwachtingspatronen van oorzaak en gevolg. Soms gebeurt dat in een situatie zelf, soms achteraf in een opnieuw kijken naar en nadenken over iets.

Verhalen en beelden uit de Bijbel dienen dan vaak als associaties en zijn dan meteen ook opstapjes naar het verhaal van God.

Bij mij levert dat dan een gevoel van bescheidenheid, eerbied, je klein voelen enz. Zo van: *'deze plaats/dit moment is heilig'*

Zo ontstaat dan vanzelf iets van een rode draad, die zich rijgt door al die ervaringen, verhalen en beelden heen.

Een rode draad, die ik dan voorzichtig benoem als 'het verhaal van God' .

Dan gaat het meestal om liefde die zichzelf niet zoekt.

Een verhaal, dat er eigenlijk al is, ook in ons, maar lang niet altijd zichtbaar: het wordt opgeroepen door dingen die gebeuren of worden ontdekt.

Zo kun je dat verhaal vergelijken met het evolutieverhaal, dat ook aanwezig is als een gegeven van de natuur.

Maar, **deze rode draad van het verhaal van God is tegendraads aan het evolutieverhaal**, en laat zien, dat ook andere dingen het leven de moeite waard maken. Niet gericht op lengte van dagen maar inhoud van dagen.

Niet gericht op overleven en ik zelf, maar op leven samen met de ander.

De ander, die wat te bieden heeft, en waarin je ontdekt, dat je elkaar kunt aanvullen, bevestigen, troosten en liefhebben, kortom met die ander samen het verhaal van God zichtbaar kunt maken.

Reactie:

Bedankt voor je hartverwarmende verhaal als een vervolg op het vorige.

Ik herken veel en ben het Sinterklaasgeloof (wie zoet is krijgt lekkers, wie stout is de roe) wel voorbij.

Een God die mijn leven bestuurt en over mij waakt en een Zoon die met mij aan de slag gaat, zoals ik onlangs weer iemand hoorde zeggen, ben ik in termen van houvast wel kwijt. Ook ik - en ik sprak daar onlangs nog over in een dienst in Drachten - beleef evangelie aan het moment van binnen komen en weten dat ik welkom ben of een vraag van iemand die toont echt geluisterd te hebben de vorige keer en de moeite neemt om te vragen naar het vervolg.

Zo is voor mij de gemeente met recht en rede lichaam van Christus en geroepen de Kurios present te stellen en te vieren.

Je schrijft over het gebedsleven als een ten diepste spreken met jezelf, waarin je de vrijheid neemt om meer te zeggen dan je zou doen wanneer je het niet **'buiten jezelf'** kunt leggen én je schrijft over **'empirische werkelijkheid-overstijgende-ervaringen'** die de evolutietheorie in die zin tartten dat ze uitnodigen om op kwaliteit eerder dan op kwantiteit gericht te zijn.

Ik heb herinnering aan dat soort haast transcendente ervaringen. Het boven jezelf uitgetild zijn op momenten dat je denkt iets niet te kunnen of deelgenoot te zijn van een vreugde die alle verstand te boven gaat. Ik koester die herinneringen als voor mij persoonlijke godservaringen die het mysterie van het geloof een emotie of een kracht en zelfs een gezicht gaven.

Voor mij levert dat een dualisme op tussen voor mezelf willen weten dat geloofswaarheid en geloofszekerheid wordt gevonden in ontmoeting en verhalen die betekenis krijgen in levens van mensen aan de ene kant en aan de andere kant geloofswaarheid soms zelfs even kan worden gezien of ervaren

In jouw verhaal kom ik een dergelijk dualisme ook op het spoor.

Aan de ene kant de **behoefte om het dichtbij persoonlijk gevoel, bij mens en bij verhaal te houden en aan de andere kant een rode draad op het spoor komen van een God** die sterk wordt in zwakte en gebrokenheid en leeft van en door de liefde die zichzelf niet zoekt.

Je lijkt tot de slotsom te komen dat dit een **voorzichtig spreken over God in termen van 'verhaal van God'** oplevert.

Doe je God dan nog voldoende recht wanneer deze meer is dan ons gevoel, onze ervaring, want ook in transcendentie tevoorschijn komt?

Is God niet groter en aan te spreken met meer dan het idee dat we hardop voor onszelf denken wanneer we bidden?

Is er niet daadwerkelijk een adres met entiteit die spreekt, luistert en ziet in overtreffende trap? Mij maakt materie en vorm niet uit, maar te kunnen refereren aan iets dat ik zou kunnen omarmen zoals ik mij erdoor omarmd weet is **wel een beetje een heimwee van mij** merk ik als kind en kleinkind van mannen voor wie deze aanname de grond was waarop ze wandelden.